

Yttrande

Stockholm 2022-04-11

Ny förverkandelagstiftning (SOU 2021:100)

Svensk Försäkring har beretts tillfälle att lämna yttrande över förslagen i betänkandet Ny förverkandelagstiftning.

Inom Svensk Försäkring är det skadeförebyggande arbetet en naturlig del av verksamheten. Arbetet har under senare år utvecklats till att alltmer även omfatta brottsförebyggande och trygghetsskapande aspekter som ett led i att minska brottsrelaterade försäkringsskador och som ett bidrag till ett förbättrat samhällsklimat.

Svensk Försäkring anser, med utgångspunkt i detta perspektiv, att de förslag som lämnas i betänkandet är välöversvägda, adekvata och nödvändiga. Det är enligt Svensk Försäkring avgörande att brott inte ska löna sig och utredningens förslag utgör ett stort och viktigt steg i rätt riktning.

Försäkringsföretagen lämnar varje år ersättning till ett stort antal brottsoffer. Därtill drabbas försäkringsföretagen ofta själva av brott. Mot denna bakgrund anser Svensk Försäkring att det är av yttersta vikt att brottsvinster förverkas i betydligt större utsträckning än i dag och att inkomna medel tillkommer brottsoffer – eller försäkringsföretagen när de träder i brottsoffrens ställe – i större utsträckning. Det är därför önskvärt med ett förtydligande, förslagsvis i författningskommentarerna till 36 kap. 20 och 21 §§ brottsbalken, att de föreslagna möjligheterna för målsägande att få enskilda anspråk täckta av förverkade medel också tillkommer försäkringsföretag när det har övertagit målsägandes fordran och har regressrätt i förhållande till den förpliktigade. Även om försäkringsföretag redan i dag får anses ha rätt att vända sig till Justitiekanslern med stöd av 36 kap. 17 § brottsbalken, utökas nu målsägandes möjligheter genom den föreslagna regleringen i 36 kap. 21 § brottsbalken. Med hänsyn härtill finns det anledning att vara tydlig med att även försäkringsföretag omfattas av regleringen.

Det är också viktigt att det införs en mer generell möjlighet till penningbeslag i rättegångsbalken i enlighet med utredningens förslag. Det är orimligt att pengar i praktiken sällan kan beslagtas. För att säkerställa att de föreslagna ändringarna i övrigt får det genomslag som önskas måste pengar kunna beslagtas oavsett brott. Denna ändring är enligt Svensk Försäkring avgörande för att brott inte ska löna sig.

Svensk Försäkring instämmer vidare i utredningens ståndpunkt att det inte är rimligt att betydande tillgångar ska behöva lämnas tillbaka efter en ogillande tingsrättsdom om åklagaren gör bedömning att ett överklagande kommer att ske. En frikännande tingsrättsdom innebär nämligen inte, så som också anges i utredningen, att rättegången är avslutad. Intresset av en effektiv process när det gäller brottsvinster kvarstår självfallet fram till dess att målet är slutligt avgjort, det vill säga till laga kraft. Den nuvarande ordningen riskerar – om utredningens förslag i övrigt genomförs – att drabba målsägande som i hovrätten ådöms skadestånd. Svensk Försäkring anser därför att det finns anledning för lagstiftaren att se över den här regleringen framöver.

Svensk Försäkring

Johan Lundström

Ronja Wildenstam